

9-1 מרים חסן עבד אלקרים חמאד ואח'
ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל ספרד ואח'
מרח' יהודה הלוי 45, תל אביב
טל: 03-6206947; פקס: 03-6206950

העותרים

- נ ג ד -

- 1-4 שר הבטחון ואח'
ע"י פרקליטות המדינה
מרח' צאלח א דין 29, ירושלים
טל: 02-6248877; פקס: 02-6248553
- 5 מועצה אזורית מטה בנימין
ע"י ב"כ עוה"ד י' דגני ואו עקיבא סילבצקי
רח' קרן היסוד, ירושלים
טל: 02-6248877; פקס: 02-6248553
- 6 עמונה אגודה שיתופית הקלאית להתיישבות קהילתית בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד ירון קסטליץ ואו נעה פירר
ד"ר י. וינטרוט ושות', עורכי-דין
רח' ויצמן 14 (מרכז ויצו) קומה 16 תל-אביב 64239
טל: 03-7181111; פקס: 03-7181112
7. אמיתי אורן
8. בן זמרה ידידה
9. בן זמרה ורדית
10. בנימין יעקב
11. בנימין יונתיה
12. יהב דוד
13. כץ עמיחי
14. נבט-פרץ מישאל
15. נבט-פרץ אוריה
16. עובד מיכאל
17. עובד סימה
18. צווכר יחזקאל
19. צווכר יהודית
20. ניזרי תמר
21. ניזרי יהודע
22. שפירא מתניה
23. רודיק יעקב
24. רודיק שרה
25. זיו אלעד
26. זיו שרה
27. ישראל שאול
28. ישראל מיכל
29. פלדבאום זכריה
30. פלדבאום לאה
31. רבינוביץ יהודה
32. רבינוביץ תמר

ע"י עוה"ד יהודה רסלר ואו אמיר רוזנקרנץ
ואו דנה דוידיאן
מרח' דוד המלך 28, תל-אביב
טל: 03-6954284; פקס: 03-6919437

המשיבים

תגובה מטעם משיבים 7-32

(להלן המשיבים)

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, מתכבדים המשיבים 7 - 32 (להלן: "המשיבים") להגיש את תגובתם לעתירה. יאמר מיד וכבר בפתח התגובה כי המשיבים אינם פולשים ואינם פורעי חוק כפי שמכנים אותם העותרים, כי אם ברי רשות, רשות שנתנה להם על ידי כ-18% מבעלי הזכויות בחלקות שהן החלקות עליהן קיימים המבנים נשוא העתירה, והן החלקות אליהן בלבד יתייחסו המשיבים בתגובתם זו להלן.

מטעמי חסיון ושמירה על שלומם של המוכרים, לא יצוינו מספרי החלקות שבהן בוצעו הרכישות, ככל שיש צורך בהבהרות, ימסרו הבהרות במהלך הדיון.

עוד חשוב לציין, כי למעשה בדונו במתן צו פינוי או עיכובו על בית המשפט הנכבד לשקול שיקולים שדומים בעיקרם לשיקולי בית משפט הדן בבקשה לצו מניעה. אנו נראה כי בכל הכבוד, לאור שינוי הנסיבות שחל, אין כל הצדקה להורות על פינוי המשיבים מהמקרקעין

כהערה מקדימה, ברצוננו לציין כי חרף נסיונם של העותרים לצייר את המשיבים כגזלנים הרומסים את זכויותיהם, הרי שבזמן אמת, עת הקימו המתיישבים את שכונת 'עמונה' בעפרה והחליטו להיכנס להשקעות רחבות היקף בבתים ובתשתיות, הסתמכו המתיישבים בין היתר על תכנית מס' 221/4 שהכינה ויזמה הועדה המיוחדת לתכנון ובניה מטעם בנימין, המתייחסות לחלקות נשוא העתירה ולמעשה להקמת שכונה חדשה ביישוב עפרה.

בתכנית צוין במפורש כי בעל הקרקע הוא "הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש באיו"ש" וכי מגישת התכנית היא: "הועדה המיוחדת לתכנון ובניה מטעם בנימין". המשיבים הסתמכו על הגדרה זו ובהינתן שמרשם בעלי הקרקעות באיו"ש אינו פתוח לציבור הרחב, יש ליתן לעובדה זו חשיבות ומשמעות, שהרי מבחינת המתיישבים הבעלות בקרקע נחזתה להיות של הממונה.

העותרים?

1. בטרם נצלול לעומקם של דברים נבקש להפנות את תשומת לב בית המשפט הנכבד לכך שמעיון בנסחי הטאבו שצורפו לעתירה, עולה כי לעותרים זכות שימוש בלבד במקרקעין שכן הם רשומים בנסחים כמשתמשים ולא כבעלים ואו כחוכרים.

וישאל השואל, מה מעמדו של "משתמש" במקרקעין? מדוע הם לא רשומים כ"בעלים" ואו כ"חוכרים"?

לכן ספק בעיני המשיבים מהו מעמדם של העותרים לדרוש את פינוי המשיבים מהחלקות, שכן במידה ואינם הבעלים אין להם מעמד.

2. זאת ועוד, מעיון בצווי הירושה שצורפו לעתירה, נראה כי לכאורה לעותר 2, הטוען לזכויות בחלקה מכוח צו הירושה, אין על פי הדין השרעי כל זכויות בחלקה, כך שבמידה וחדין השרעי חל, אין לעותר הנ"ל כל זכויות בחלקה וכפועל יוצא אין עותר ביחס לחלקה 96.

3. כמו כן, בתשובת המשיבים 4 – 1 מיום 11.11.2012 כותבים המשיבים בסעיף 7 (ג), כדלקמן:

”כמו כן נעיר כי נוכח העובדה שבמרשם אין זיהוי ברור באמצעות מספר תעודת זהות ולכן יעלה הצורך להוכיח הזהות בראיות נוספות ונוכח העובדה שנדרשת בדיקה של צווי הירושה והזכויות הנגזרות מהן – הרי שבירור הזכויות בתביעה האזרחית טרם החל.”

חרף הערה זו, נראה שאיש לא עשה בירור אמיתי בנוגע לזכויות העותרים ומעמדם כבעלי זכויות במקרקעין נשוא העתירה, לא הוכח ואינו ברור. כך לדוגמא, עותר מספר 3, בכר מחמוד עומר שגעיה, נפטר זה מכבר, לאחר הגשת העתירה, ובאי כוחו, עורכי הדין ספרד וזכריה, לא הצליחו ליצור קשר עם משפחתו ולאתר בעלי זכויות נוספים בחלקות, חרף הניסיונות לאתרם.

רצ"ב הודעה מטעם ב"כ התובע מסי' 3 לבית משפט השלום בירושלים בתביעה האזרחית שהוגשה המדברת וכן פסק הדין למחיקתו מהתביעה שניתן בעקבות ההודעה - **נספח 1 ו- 2 בהתאמה.**

מן הראוי היה כי עובדה זו, תצוין ע"י העותרים ותודע לבית המשפט, אך ברור שיש בה בכדי לחזק את הצורך בבדיקת זיהוי ברור של כלל העותרים וזיקתם לחלקות.

מבלי לגרוע מהאמור לעיל ולמען הזהירות - המשיבים מתנגדים לצירוף עותר כפי שהתבקש במסגרת בקשה שהוגשה ביום 22.2.09. מדובר בבקשה שטרם ניתנה בה החלטת ולא ניתן לדון בה ובזכויות הנטענות בחלקות 50 ו- 79 מבלי לצרף את המחזיקים בחלקות אלו - פעולה שעשויה לסרב ולעכב את הדיון.

זאת ועוד (והאמור נכון הן ביחס לכל העותרים והן לבקשת הצירוף) - נסחי הטאבו אינם כוללים תעודות זהות וכל המסמכים שהוצגו להוכחת הבעלות, לא כוללים אישור של הממונה על העזרה המשפטית במשרד המשפטים.

לאור האמור, המשיבים סבורים כי כל עוד לא נעשה בירור מקיף ביחס לזכויות העותרים במקרקעין, לא ניתן לברר את העתירה גופה ויש להורות על דחייתה.

סיכויי ההצלחה – בתובענה לפירוק שיתוף – שינוי נסיבות קיצוני:

4. כפי שעולה אף מתגובת המדינה, במקרקעין נשוא העתירה חל שינוי נסיבות קיצוני המצדיק את ביטול הליכי הפינוי ולמעשה מייתר אותם כליל. שינוי נסיבות זה מצא ביטוי ברכישות המקרקעין שבוצעו בחלקות רבות במקרקעין (מטעמי סודיות ומתוך רצון להגן על שלומם של המוכרים לא נפרט את מלוא הרכישות – יחד עם זאת, פרטים רלוונטים מופיעים בנספח 1 לתגובת המדינה מיום 30.6.13) על ידי חברת "אלוואטן".
- חב' "אלוואטן" הקנתה לאגודה השיתופית עמונה – המשיבה 6 זכויות של בר רשות במקרקעין וזו הקנתה למשיבים זכויות שימוש כבר רשות במקרקעין מטעמה.
5. בד בבד, הגישה חב' אלוואטן תביעות לפירוק שיתוף במקרקעין בהן רכשה זכויות בבית משפט השלום בירושלים.
6. כנגד תובענה לפירוק שיתוף, אין כידוע כל הגנה ובעלים משותפים יכול בכל עת וללא נימוק מיוחד לפרק שיתוף במקרקעין בין אם בעין ובים אם במכירה. בענייננו, עקב גודל החלקות קרוב לוודאי שהן תחולקנה בעין.
- במקרה כזה ברור שכל בית משפט שיפרק השיתוף יתחשב במבנים הקיימים וינסה לחלק את החלקות כך שהמבנים ישארו בבעלות אלווטן שמימנה והקימה אותן. בכל מקרה, יש להעדיף אפשרות זו של חלוקה בעין תוך שמירה על הקיים, על פני הריסה כבר עתה. אין באמור לעיל בכדי להביע זלזול ואו התעלמות מדיני התכנון והבניה החלים באזור, ברם למיטב ידיעת המשיבים, קיימת אפשרות להכשיר בדיעבד על ידי הגשת תכניות מתאימות את חוקיות המבנים מבחינה תכנונית.
- יצוין ויודגש, אפילו המדינה אינה שוללת היתכנות של הליכי תכנון במקרקעין, ר' סעיף 15 לתגובתה מיום 4.7.13 וכן התצהיר הספציפי לסעיף הנ"ל מטעם מזכיר הממשלה, מר אביחי מנלדלבלויט.

העובדות הרלוונטיות לתגובה:

7. במהלך השנים 1995 – 1996, החלה ההתיישבות בשטח עמונה, שהיא שכונה בישוב עפרה על ידי סטודנטים וחיילים משוחררים – וזאת בהסכמת ממשלת ישראל, בעידודה ובמימונה.

8. בשנת 2000 החל משרד השיכון בסיוע אקטיבי למתיישבים, ובעזרת כלים כבדים סייע להכשרה של למעלה מ- 40 מגרשים עליהם הוקמו כ-9 מבני מגורים אשר נהרסו בסופו של דבר.
9. משרד השיכון, באמצעות המועצה האזורית מטה בנימין, הקים תשתיות חיבר את השטח לרשת החשמל, המים והביוב כל זאת בעלות של מליוני שקלים (ראה סעיף 28 לעתירה).
10. משרד השיכון באמצעות המועצה האזורית בנימין סלל כאמור כביש גישה מעפרה ליישוב. (רצ"ב מכתבו של מנהל מחוז ירושלים מיום 7/9/98 המאשר עובדה זו נספח 3).
- אט אט נוספו מתיישבים וכיום חיות בעמונה כ-40 משפחות להן כ-170 ילדים, רובם נולדו ביישוב והינם כיום בגילאים של תינוקות בני יומם עד גיל 18 חייבי גיוס אשר חלקם עומד להתגייס בימים אלו.
11. כיום קיימים ביישוב: בית ספר יסודי עד כיתה ד' כאשר כל שנה נוסף שנתון, 3 גני ילדים, בתי כנסת, מועדון קהילתי ומגרשי משחקים. כמו כן, פועלים ביישוב מספר בתי עסק, דוגמת הוצאה לאור, חקלאות, דיר כבשים, משרדי פורטל אינטרנט מסגריה ועוד.
- רבים מהמשיבים, השקיעו כל אחד בנפרד מאות אלפי ₪ מכספם בהקמת הבתים ובהתאמתם למגורים.
12. לפני שנים הקימו תושבי שכונת 'עמונה' עשרות מבנים למגורים באתר היישוב, חיברה אותו כאמור לעיל לרשת החשמל, המים והביוב, הקימה בתי ספר, גנים, בתי כנסת ומבני צבור נוספים, כל זאת בסיוע כספי של השלטון המרכזי והרשות המקומית.
13. כפי שצוין, לאחרונה רכשה חברת אלוטון (ח.פ. 562500496) זכויות בעלות בחלקות שונות במקרקעין שביישוב (להלן: "החלקות") החלקות רשומות כיום בלשכת מרשם התושבים על שמה (ראו סעיף 2(8) לתגובה מטעם משיבים 1-4). חשוב לציין כי באחת החלקות נרכשו כ-24% מהזכויות ואילו באחרת כ-14%. זכויות בחלקות נוספות נרכשו גם כן.
- יוער, מדובר ברכישות נרחבות המציבים את חב' אלוטון בין בעלי הזכויות העיקריים בחלקות.

14. בעקבות רכישת הזכויות כאמור הגישה אלווטן תביעות לפרוק שתוף כנגד יתר הבעלים בחלקות לבית משפט השלום בירושלים ת.א. 13-16-29018.

15. בימים אלו, לאחר שזכויות חב' אלווטן נרשמו בלשכת רשום המקרקעין (ראו בבקשה סיפת סעיף 9)2 לתגובת מטעם משיבים 1-4), נחתמו בין אלווטן לעמונה ובין עמונה למשיבים הסכמים המסדירים את זכויות השימוש של המשיבים במבנים הקיימים על החלקות ובחלקות.

למשיבים ניתנה ע"י עמונה הזכות להשתמש במבנים בברי רשות לתקופה מוגבלת, וזאת בהסכמת אלווטן בעלת הזכויות בחלקות.

כפי שצוין, המשיבים סוברים כי כל עוד לא הכריע בית משפט השלום בתביעה לפירוק שיתוף יש להשהות את ההליכים בעתירה זו או למחקה, היות וסיכויי ההצלחה בתביעה לפירוק שיתוף הנם גבוהים ביותר (וכפי שצינו לעיל, למעשה מובטחים).

16. נציין בהקשר זה, על האזור חל הדין הירדני - "חוק חלוקת נכסי דלא נידי משותפים מס 48 לשנת 1953" (כשפי שפורסם ב- 1.3.53 בעיתון הרשמי מס' 1135).

סעיף 2 לחוק הנ"ל קובע כדלקמן:

"1) "כל אחד מהשותפים זכאי לדרוש חלוקת הקרקעות הממשלתיות, קרקעות הווקף, הבניינים המבנים השייכים לווקף והנכסים והקרקעות המשותפות. אין לאף אחד זכות לדחות דרישה זאת גם אם היה הסכם קודם ביניהם הקובע המשך שותפות לזמן בלתי קבוע".

2) השותפות בנכס דלא נידי תפורק ע"י חלוקת הנכס בין השותפים - באם אין בחלוקה כדי לגרום לאיבוד התועלת מהנכס.

במקרה והנכס אינו ניתן לחלוקה - תפורק השותפות ע"י מכירת הנכס במכירה פומבית."

17. נזק בלתי הפיך כלכלי ונפשי יגרם למשיבים ולטפם אם יפוגו מבתיהם או חס וחלילה בתיהם ייהרסו ולאחר מכן יסתבר שהיו ממוקמים בשטח אשר יוכר בסופו של דבר כשטח בבעלות אלווטן, בעקבות הליכי פרוק השיתוף.

18. בהתחשב בגודל החלקות, כפי שצינו קיים סיכוי סביר ביותר שבית המשפט יחלק חלוקה בעין את החלקות, ואגב כך יתחשב במבנים הקיימים ובהשקעות שנעשו בחלקות קרוב לנודאי שאם תעשה חלוקה בעין כאמור ייקבע כי השטח בו קיימים מבנים יהיה בבעלות אלוטן או למצער רובו.

19. הבטחה שלטונית כמו-כל הבטחה יכולה להעשות בכתב, בע"פ ובהתנהגות ואולי אף באי מניעה. בענייננו השקעות המדינה, הסכמתה בשתיקה לאורך שנים רבות לקיומם של המבנים בשכונה מדברים בעד עצמם. המשיבים שינו מצבם לרעה עקב מצג המדינה והתנהלותה.

מאזן הנזק שינוי נסיבות – סעד זמני:

20. המדינה (משיבים 1-4) בתשובתה, קבעה כי "הרכישות והגשת הבקשה לפירוק השיתוף, אינם מהווים שינוי נסיבות מהותי האוצר את הכוח לביטולה של ההתחייבות שניתנה" (תגובה משלימה מטעם המשיבים 1-4, הוגשה 4.7.13, סעיף 43).

אנו נראה בפרק הבא להלן, כי בניגוד לעמדת המדינה, שינוי הנסיבות שחל במקרקעין הנו מהותי, יסודי ואקוטי ומצדיק בחינה מחודשת ושינוי של ההתחייבות והחלטה לפינוי.

ההתחייבות לפינוי שנתנה המדינה כאשר המשיבים עדיין לא היו צד לדיון – שינוי

הנסיבות:

21. הנימוק הראשון והראשי שנתנה המדינה לצורך הצדקת ההתחייבות שניתנה לפינוי הישוב ולהצדקת החלטה השיפוטית, הוא: "נוכח שיעור הרכישות החלקיות, אשר במיוחד בחלקות המאוכלסות הינו נמוך יחסית, הרי שהפגיעה בזכות הקנין של הפרט לא נמוגה, אלא שעוצמתה קטנה יחסית לזו שהייתה מלכתחילה" (שם, סעיף 7).

יאמר מיד, ההתחייבות עליה נסמכת המדינה אם בכלל ניתנה, ניתנה טרם הרכישות המדוברות והתייחסה לבניה על קרקע פרטית פלסטינאית כלשון החלטת הדרג המדיני: "ככלל בניה על קרקע פרטית תוסר".

כיום, פני הדברים הם שונים בתכלית השוני, שהרי כפי שהובהר אין מדובר על בניה על קרקע פרטית פלסטינאית, כי אם על קרקע פרטית בבעלות ישירה של חבי אלוואטן שהנה בעלים במושע.

22. בכל הכבוד, המשיבים 7-32 סבורים כי יש בהצגת העובדות בדרך שבה הולכת המדינה משום טעות או הטעיה, שכן לא הוזכר בתשובת המדינה כי חלקם (הנטען) של העותרים בחלקות, קטן פי כמה וכמה מחלקם (המוכח) של המשיבים. האם שינוי בעלות במידה כזו, שבידי המשיבים יש באופן וודאי ורשום, זכויות בשיעור של פי תשע (!) מהזכויות להן טוען העותר, הינו שינוי מינורי או זניח? והרי זהו המצב באחת מהחלקות בהן בוצעו הרכישות.
- על מנת לסבר את האוזן, האם יתכן כי זכויותיו של עותר 2, השוות לכל היותר כדי 800 מטרים רבועים בלבד, עדיפות על למעלה משבעה דונם המתאימים לזכויות המשיבים?
1. האם מאזן הנוחות והנזקים במקרה זה לא השתנה מהותית? האם פטורים המשיבים 1-4 מלבחון מחדש את התחייבותם בנושא?
23. כפי שהודיעה המדינה בתשובתה (מיום 30.6.13, סעיף 2), הרכישות שביצעה חב' אלואטן במתחם הן בגדר דבר מוגמר. **הרישומים בספר הטאבו עודכנו בהתאם.**
- חב' אלואטן הינה כיום בעלים במושע בחלקות, ממש כפי שהעותרים לא פחות ואף יותר! חברת אלואטן, מחזיקה כיום בזכויות העולות בשיעור גדול על זכויות העותרים.
- וישאל השואל, האם "הפגיעה בזכויות הקניין של הפרט", כדברי המדינה, אכן מצדיקה במקרה זה את הפגיעה בזכויות הקניין של המשיבים?
24. די בעובדות אלו, אשר הוסתרו ע"י המשיבים 1-4, כדי לדחות את הטענה כאילו לא חל שינוי נסיבות בתיק. עובדות נוספות וקריטיות אף יותר יובאו להלן בסוף דברינו.
- לפיכך, סבורים המשיבים כי אין להתייחס אל ההחלטות הקודמות ו/או ההתחייבויות ככל שהיו בדבר פינוי כתקפות למצב החדש שנוצר, אלא יש להתחשב הן במאזן הזכויות והן במאזן הנזקים הנכון לעת הזו, ולאפשר את המשך השימוש בקרקע של המשיבים עד לסיום הליך פירוק השיתוף במהרה.
25. כאן המקום לציין כי טועה המדינה במסגרת סעיף 4 לתגובתה (מיום 4.7.14) עת היא מבקשת ליישם את ההלכה המשפטית הרווחת בנוגע להשפעה שעשויה להיות לשינוי נסיבות, על ביצועם של פסקי דין והחלטות שיפוטיות בין אם תלוטות ובין אם לאו.

אליבא ד'משיבים, הרכישות שבוצעו והיקפן הנרחב, מהווים גם מהווים שינוי נסיבות קיצוני, המצדיק סטייה מההחלטה הקודמת ובחינתה המחודשת. בעבר, בזמנים הרלוונטיים להחלטה ולהתחייבות, טרם רכשה אלוואטן זכויות במקרקעין וטרם נרשמה בהם כבעלים ואילו כיום "אלוואטן" הגה בעלים לכל דבר ועניין ואילו המשיבים הנם ברי רשות.

מדוע זכות הקניין של העותרים גוברת על זכותה של אלוואטן (ובעקיפין על זכויות המשיבים)?

טול את שינוי הנסיבות עליו עמדנו לעיל ובחנו ביחס לפסק הדין המצוטט על ידי המשיבים 1 - 4 בסעיף 4 הנ"ל והא לך הצדקה משפטית מבוססת לצורך בחינת מחודשת של ההתחייבות וההחלטה!

26. אין ספק שמאזן הנוחות נוטה עשרות מונים לטובת המשיבים:

לעותרים שהמתינו שנים בטרם הגישו את עתירתם - לפחות עשר שנים, יגרם נזק זניח הנובע מאי עיבוד החלקות במשך עוד שנה - עד להכרעת בית משפט השלום בתביעות פירוק השיתוף. מנגד, למשיבים הנזק הוא עצום, בלתי הפיך ובלתי ניתן כלל לכימות.

הריסת בתייהם, איבוד השקעותיהם במיליוני ש"ח וגירושם על נשותיהם וטפם מבתייהם ומבתי הספר בהם הם לומדים שנים על כל המשתמע מכך, מהווים נזק בלתי הפיך שאינו ניתן לכימות.

כך שלשית המשיבים יש לעכב את הדיון בעתירה עד לסיום ההליך בתובענה.

27. המשיבים 1 - 4 טוענים בתגובתם כי אין ברכישות משום שינוי נסיבות משמעותי שבעקבותיו יש לעכב את פינוי המשיבים ו/או את הריסת בתייהם.

לשיתותם, רק במידה ותוגש בקשה לצו ארעי לבית משפט השלום בתביעת פירוק השיתוף, אז יהיה מקום לשקול את עמדתה מחדש.

זו פשוט טעות.

במידה וינתן צו ארעי למניעת פינוי החלקות ו/או הריסת הבתים, אין למשיבים 1 - 4 כל שיקול דעת אם לעכב את הפינוי כי ינתן בכך צו עיכוב שיפוטי וספק אם בית משפט נכבד זה יוכל לצוות על פינוי כאשר בית המשפט המוסמך נתן צו מניעה ולו זמני ולכן שומה על בית משפט נכבד זה לקבוע כי למדינה אין ולא יהיה כל שיקול דעת לשקול את עמדתה מחדש, אם בית משפט השלום יוציא תחת ידו צו ארעי ו/או צו זמני להותרת המבנים על כנם.

השיקולים שצריכים להנחות את בית משפט נכבד זה בשקלו מתן צווי פנוי כמבוקש הם בעיקר:

סיכויי ההצלחה בתובענה לפירוק השיתוף ומאזן הנזק.

אם ובמידה ויהרס הישוב, האם ניתן יהיה להחזיר המצב לקדמותו או לפצות את המשיבים אם בעקבות פסי"ד בתובענה בבימ"ש שלום ייקבע שהשטחים עליהם מוקמים המבנים כיום יהיו בסופו של דבר בבעלות אלוטו?

זאת ועוד, בל נשכח לרגע אחד כי ההחלטה וההתחייבות המדוברים ככל שניתנו, ניתנו בטרם היו המשיבים צד לדיון ובטרם ניתן להם יומם לטעון בפני בית המשפט הנכבד. עובדה זו ביחד עם הרכישות שבוצעו, מהייבות אליבא דימשיבים בחינה מחודשת של הסוגיה.

הקצאת קרקע ובניה ביהודה ושומרון - כללי:

28. במסגרת דוח הוועדה לבחינת מצב הבנייה ביהודה ושומרון שהוקמה בראשית שנת 2012 על מנת לבחון את דרכי ההתמודדות עם בנייה שנעשתה על אדמות בבעלות פלסטינית פרטית ביהודה ושומרון בעקבות התחייבויות הממשלה בעבר, סקר ראש הוועדה כבוד השופט בדימוס אדמונד לוי את הליכי הקצאת הקרקעות באיו"ש וחליכי הקמת ישובים. כבוד השופט (בדימוס) לוי כתב כי לרוב, קרקע להקמתו של יישוב קהילתי או כפרי באיו"ש מוקצית על ידי הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש לגוף מיישב, לרוב להסתדרות הציונית העולמית (כפי שנעשה בעניינו של הישוב עמונה), שהיא "מוסד מיישב" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק המועמדים להתיישבות חקלאית, התשי"ג-1953.

ההסתדרות הציונית, באמצעות החטיבה להתיישבות שלה היא שמקצה את הקרקע למועצות האזוריות או למועצות המקומיות באיו"ש או לישובים כפריים שבתחום המועצות האזוריות.

קיימים גופים מיישבים נוספים, אולם ההסתדרות הציונית היא הגוף המיישב המרכזי בכל הנוגע להתיישבות הכפרית באיו"ש, הגוף המיישב אחראי על הקמת היישוב מבחינה פיזית, גיבוש הגרעין המיישב, הכנת תוכניות, הכנת תשתיות, בניית המחנה הזמני, קרי, המבנים הראשונים למגורים ומתן אמצעי ייצור.

29. מהאמור לעיל עולה, כי ההסתדרות הציונית העולמית, הנה גוף בעל מעמד של "מוסד מיישב" אשר יש לו חשיבות עליה נעמוד להלן:

מעורבות ההסתדרות הציונית והגופים השלטוניים בהקמת הישוב עמונה:

30. מאז שנות התשעים עוד לפני שהמשיבים עלו על הקרקע, הממשלה, הרשות המוניציפאלית, ההסתדרות הציונית העולמית ועוד גופים שלטוניים או מעין שלטוניים דחפו, שכנעו וסייעו למשיבים לבנות את בתיהם, להקים משכחות במקום ולקיים שגרת חיים רגילה ונורמאלית בשכונת 'עמונה' זה כמעט שני עשורים.

הגופים הנזכרים השקיעו מליוני ש"ח בתשתיות בעמונה, תכננו את היישוב והכינו תכניות מפורטות, סללו כביש שמחבר את עמונה לעפרה ועוד פעולות הנדרשות בישוב כלשהו.

תום הלב של המשיבים והסתמכותם על מצגי המדינה:

31. בינואר 1999 יזמה הועדה המיוחדת לתכנון ובניה מטה בנימין – המנהל האזרחי, תכנית מפורטת, מס 221/4 המתייחסות לחלקות נשוא העתירה ולמעשה הקמת שכונה חדשה ביישוב עפרה.

32. יודגש כי בתכנית מצויין במפורש כי בעל הקרקע הוא "הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש באיו"ש" וכי מגישת התכנית היא: "הועדה המיוחדת לתכנון ובניה מטה בנימין". המשיבים הסתמכו על הגדרה זו ובהינתן שמרשם בעלי הקרקעות באיו"ש אינו פתוח לציבור הרחב, יש ליתן לעובדה זו חשיבות ומשמעות.

(רצ"ב העתק התכנית ומכתב הלוואי כנספחים 4-5).

33. תשומת לב ביהמ"ש הנכבד מופנית לטבלת שמושי הקרקע המצויינת בתכנית:

שטח למרכז אזרחי זמני 92,000 מ"ר;

שטח פרטי פתוח 16,580 מ"ר;

34. יודגש, למכתבה של ההסתדרות הציונית העולמית יש משמעות מאחר ועל פי "חוק המועמדים להתיישבות חקלאית התשי"ג – 1953" ההסתדרות הציונית העולמית היא "מוסד מיושב" ואם "המוסד המיושב" מציג בתב"ע שהוא מגיש כי בעל הקרקע הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש באיו"ש יש לכך משמעות עצומה לענייננו (נספח 4).

לנושא מעמדה של ההסתדרות הציונית העולמית יבקשו המשיבים להפנות לדברי כב' השופט בדימוס, אדמונד לוי:

"הקצאת קרקע ובנייה ביהודה ושומרון"

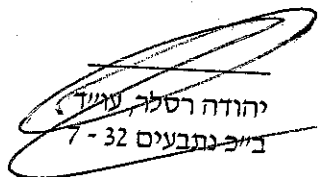
28. לרוב, קרקע להקמתו של יישוב קהילתי או כפרי באיו"ש מוקצית על ידי הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש לגוף מיישב. ההקצאות נעשו בעיקרן להסתדרות הציונית העולמית, שהיא "מוסד מיישב" כהגדרתו בסעיף 1 ל"חוק המועמדים להתיישבות חקלאית, התשי"ג - 1973" שבאמצעות החטיבה להתיישבות שלה היא מקצה את הקרקע למועצות האזוריות או למועצות המקומיות באיו"ש או לישובים כפריים כפריים שבתחום המועצות האזוריות. קיימים גופים מיישבים נוספים, אולם ההסתדרות הציונית היא הגוף המיישב המרכזי בכל הנוגע להתיישבות כפרית באיו"ש. הגוף המיישב אחראי על הקמת היישוב מבחינה פיזית, גיבוש הגרעין המיישב, הכנת תוכניות, הכנת תשתיות, בניית המחנה הזמני, קרי המבנים הראשונים למגורים ומתן אמצעי ייצור למתיישבים. לגבי ישובים עירוניים, מקצה הממונה את הקרקע למשרד הבינוי והשיכון. בצד הקצאות עיקריות אלו, קיימים מקרים אחרים בהם נעשו הקצאות לגוף מיישב אחר, על פי החלטת ממשלה או לגוף שרכש קרקע זו הוכרזה כרכוש ממשלתי."

חוסר נקיון כפים מצד העותרים:

35. העותרים מציגים עובדות שקריות בעתירה במטרה לייצר אופרה קשה כנגד המשיבים, כדלקמן:
- א. כי עד לשנת 1997 הם עיבדו את אדמתם (ראו סעיפים 17-10 לעתירה) בהתייחס לטענה זו, יבקשו המשיבים לסייג ולומר כי מרביתן המוחלט של החלקות לא היה מעובד כלל וכלל עשרות בשנים.
 - ב. העותרים טוענים שהמשיבים גדרו את השטח. בהתייחס לטענה זו, ישיבו המשיבים כי לא מיני ולא מקצתי - מעולם כמו- גם כיום, אין ולא היו כל גדר התחמת את החלקות.
 - ג. העותרים טוענים למשל בתצהירה של עותרת 1, כי נורו לעברם יריות עת ניסו לעבד את אדמתם. זהו שקר גס, הנועד להשחיר פני המבקשים. לא היה מעולם ארוע ירי בישוב עמונה לא כלפי פלשתינאים ולא כלפי אף אחד.

סיכום:

אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד לעכב את הדיון בעתירה עד לאחר מתן פסק הדין בתביעה לפירוק השיתוף.


יהודה רסלר, עו"ד
ב"כ נתבעים 7 - 32

K:\מסמכים\עזמונה\לאחר הערות אמיר\K.doc